Jaargang 107. Vrijdag, 5 Mei 1848. No. 36.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op DINGSDAG, den 16den Mei 1847, des middags te 12 uren, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS dezer Stad, bij inschrijving en opbod aan te besteden:

I. De LEVERING van GESMEED IJZER aan de STADS WERKEN, *voor 3 jaren*.

II. Het IN HUUR LEVEREN, ZETTEN en SCHOONHOUDEN van KAGCHELS in de STADS GEBOUWEN, WACHTHUIZEN, KAZERNEN, ENZ., *voor 3 jaren*.

III. Het ONDERHOUD van de REVERBÈRES en LANTAARNEN, ENZ., behoorende tot de VERLICHTING der STRATEN dezer STAD, *voor 1 jaar*.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden ter Stads Secretarij ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Stads-Bouwmeester.

GRONINGEN, 4 Mei 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

De BETAALMEESTER te *Groningen* geeft kennis, dat, van stonden aan, ten zijnen KANTORE zullen worden BETAALD de *COUPONS* der PROVINCIALE GELDLEENINGEN, verschenen den 1sten MEI 1848, gelijk ook de AFLOSSING zal plaats hebben der OBLIGATIEN No. 45 en 106 der LEENING van *f* 80,000 en No. 21, 45 en 59 der LEENING van *f* 35,000.

GRONINGEN, 3 Mei 1848. RENGERS.

POLEN.

VAN DE GRENZEN, 25 April.

Er loopt hier het gerucht, dat onder de Petersburger garde een opstand zoude zijn uitgebroken. Hetzelfde wordt ook van de Moskauer garde verhaald. Misschien staat daarmede ook de reis des Keizers naar Warschau in verband, welke insgelijks gemeld wordt. Al die geruchten verdienen echter nog nader bevestigd te worden.

ITALIE.

VAN DE GRENZEN, 26 April.

Zoo even ontvangt men hier de tijding van de kapitulatie van Udine en van de weder-onderwerping der geheele provincie Friaul (waarvan de hoofdplaatsen zijn Udine en Palma-Nuova) aan de Oostenrijksche heerschappij. De opstandelingen, die zich in Udine vereenigd hadden, waren, bij onderscheidene uitvallen, op den 22sten jl. zoo deerlijk geslagen, dat zij, toen graaf *Nugent* de stad gedurende verscheidene uren het beschieten, hunne onderwerping door middel van parlementairen aanboden. Weldra kwam dan ook het verdrag tot onderwerping tot stand, daar de opstandelingen zich tot alles bereid verklaarden. Daarop rukte graaf *Nugent* over de Tagliamento voort. Uit Kärnthen is een nieuw Oostenrijksch corps, over Ponteba, in het noordelijk Italië binnengerukt. De krachtsontwikkeling, welke Oostenrijk aan den dag legt, maakt een' ongemeenen indruk op het geheele noordelijk Italië.

DUITSCHLAND.

DANTZIG, 25 April.

In eene zitting der koninklijke regering, heden reeds te 7 uren des morgens gehouden, is, naar men verneemt, op het voorstel van een' koopman hier ter stede, besloten, om het voor rekening der Deensche regering hier liggende scheepstimmerhout in beslag te nemen, daar reeds Pruissische koopvaarders hetzelfde lot van wege de Denen ondergaan hebben.

KRAKAU, 27 April.

Sedert gisteren 4 uren hebben wij hier een' opstand beleefd. Toen Oostenrijksche soldaten de wapenen van den wapensmid *Muller* in beslag namen, wierpen zich Polen op hen en ontnamen hun de wapenen. Daarop had een gevecht plaats, waarbij aan weerskanten eenige manschappen bleven. Ter nauwernood was dit bekend, of de militaire magt bezette de pleinen, die een uur lang op de bijna ongewapende volksmenigte een aanhoudend vuur opende. Het volk bemagtigde echter toch het plein, en de militairen trokken naar het kasteel terug, waaruit brandpijlen geschoten werden, ten gevolge waarvan de stad op twee plaatsen in brand geraken werd. Binnen weinige oogenblikken waren talloze barricades opgerigt. De veel beminde graaf *Castiglione* wilde echter den opstand dempen, en trad aan het hoofd van zijnen staf met vaderlijke woorden het volk te gemoet, toen men uit de vensters 8 schoten op hem loste. Toen nam de generaal *Moltke* het opperbevel over en gaf bevel tot vuren. Nu was het bloedbad vreeselijk, de stad werd drie uren van achteren beschoten, tot dat parlementairen kwamen en om genade smeekten. De stad kapituleerde, de insurgenten en Poolsche emigranten, waarvan het grootste getal gesneuveld is, legden de wapenen neder, en ontvlugtten de stad. De kwetsuren, welke graaf *Castiglione* bekomen heeft, moeten niet gevaarlijk zijn. De militairen hebben 10 dooden en 40 gewonden. Thans is alles rustig.

WEENEN, 27 April.

De *Wiener Ztg.* bevat in haar officieel gedeelte de verklaring van het ministerie van buitenlandsche zaken, dat, vermits bij de vijandelijke houding, welke de regeringen van Napels en Toskane hebben aangenomen, een langer verblijf aan hare vertegenwoordigers bij het Keizerlijk hof onmogelijk is geworden, aan dezen hunne reispassen zijn uitgereikt.

Van den 28sten. De vermoedelijke troonopvolger, aartshertog *Frans-Josef*, die zich naar Praag begeven zou hebben, is, in stede daarvan, naar het hoofdkwartier van graaf *Radetski* te Verona gereisd. De jongste berigten uit Italië omtrent de onderwerping van Friaul versterken de partij alhier, die de herovering van Lombardye verlangt, niet weinig.

MUNCHEN, 27 April.

Hare Majesteit de Koningin is heden middag van eenen prins bevallen. In de vergaderende kamers is op het ontvangen van het berigt een' algemeen *Leve de Koning!* aangeheven.

WEIMAR, 27 April.

Onze Regering heeft aan de Duitsche hoven een belangrijk voorstel gerigt, strekkende om, wegens de treurige vroegere handelingen van den Bondsdag en zijne daardoor verneerde houding, dezen geheel te ontbinden. In zijne plaats zou men eene andere voorloopige centrale overheid ter beraadslaging met het nationale parlement benoemen.

BERLIJN, 29 April.

Het *Intelligenz-Blatt*, de *Zeitungs-Halle* en de *Allgem. Pr. Ztg.* zijn gisteren niet verschenen. De *Spenersche* en de *Voss. Ztg.* worden met behulp van eenige leerjongens en meester gezet. Heden is echter een half blad van de boekdrukkers gezet. Heden is echter een half blad van de *Allgm. Pr. Ztg.* verschenen. De *Nationale Ztg.* heeft nog oude gezette stukken in voorraad, en de nieuwste berigten worden ook door de meesters gezet. Heden morgen vroeg doorzochten de zetters, die besloten hadden den arbeid te staken, de boekdrukkerijen, en dwongen de willige zetters, die zij er nog vonden, het werk neder te leggen. Heden namiddag te 3 uren hielden allen, ten getale van 600 personen, eene bijeenkomst. De voorzitter, zekere *Born*, berigtte, dat hij bij den policie-president, den heer *von Minutoli*, geweest was, om hem kennis te geven van de schorsing van hunnen arbeid. Die heer had geantwoord, dat hij er zich niet mede zou bemoeijen, maar dat hij zich genoodzaakt zou zien, de broodelooze zetters, die niet te Berlijn te huis behoorden, uit de stad te verwijderen.

Men zegt, dat de werklieden voortaan 5 thaler 's weeks elschen, in plaats van 2 th. 20 sgr. tot 4 th., hetwelk hun gewoon loon is.

Van den 30sten. (des avonds). De luit. generaal *von Canitz* is bepaaldelijk benoemd tot minister van oorlog.

— Daar al de hier aanwezige boekdrukkers-gezellen sedert eergisteren hun werk gestaakt hebben, heeft de policie-president bij afkondiging ben herinnerd de bestaande bepaling, waarbij ieder vreemd gezel, sedert drie dagen zonder werk zijnde, de stad zal worden uitgezet. Omtrent hen alzoo, die den 2den Mei e.k. nog zonder werk zijn, zal die bepaling ten strengste nageleefd worden.

— Ten gevolge der op morgen plaats hebbende verkiezingen, zullen de dagbladen van deze stad niet verschijnen.

— In kringen, die veeltijds wél onderrigt zijn, meent men te weten, dat de Russische garde bevel bekomen had, op den 27sten uit Petersburg op te breken, om naar de grenzen te trekken, waar in den loop van de maand Mei eene magt van 300,000 man vereenigd zou worden.

FRANKFORT, 30 April.

Brieven uit Weenen deelen mede, dat Keizer *Ferdinand*, ter viering van de verleening der constitutie, eene som van 100,000 guldens C. M., om kleinere panden daarmede te lossen, heeft geschonken.

— De laatste berigten uit het Badensche bovenland bevestigen de tijding van de volkomene nederlaag en verstrooijing van het Herwegsche arbeiders-legioen. Den 27sten bereikte een corps Wurtembergsche troepen, in de omstreken van Dossenbach, het legioen, dat door den gewezen luitenant *Schimmelpfennig* en de heeren *Herwegh*, *Bornstedt* en *Börnstein* aangevoerd werd. Onder een hevig pelotonsvuur en met de bajonet tastten de troepen het, krachtig aan, en na een' dapperen tegenstand werd het op de vlugt gejaagd en verstrooid; het legioen was nagenoeg 800 man sterk. *Herwegh* was vóór het gevecht in onmagt gevallen, en had zich, nog vóór dat het eerste schot viel, met zijne vrouw, die, als amazone gekleed, zich aan den togt had aangesloten, uit de voeten gemaakt. Van de opstandelingen zijn 23 man gedood, waaronder *Schimmelpfennig*, die met drie bajonetsteken doorboord werd; ruim 200 gevangenen, 2 stukken geschut, vele wapenen, papieren en een prachtig vaandel zijn in handen der troepen gevallen, die slechts twee gekwetsten hebben. Aan weinige republikeinen gelukte het zich zwemmende over den Rijn te redden, de overigen zullen bezwaarlijk de hen nazettende troepen ontkomen.

— Op het berigt, dat de Deensche regering op Duitsche schepen beslag had gelegd, besloot gisteren de Duitsche bondsvergadering, dat de krachtigste maatregelen zullen worden genomen, voor het geval van beschadiging van Duitschen eigendom op die wijze.

— Dezer dagen is in twee groote volksvergaderingen alhier een protest aan het comité van vijftig opgesteld, waarbij men betoogt, dat, krachtens de algemeen gehuldigde vrijheid, aan de bevolking van Baden geheel moet worden overgelaten, of de meerderheid derzelve de volksregering dáár te lande wenscht ingevoerd te zien; dat mitsdien alle bondstroepen onmiddellijk van dáár moeten worden verwijderd en de regeling der zaken aan Baden alleen worde overgelaten. Zoo als het nu gaat, wordt de vrijheid onderdrukt en zijn daarvan de onberekenbaarste gevolgen te duchten.

— P. S. Brieven uit Hüningen van den 29sten melden, dat de overblijfselen van het Duitsch democratische arbeiders-legioen zich in Opper-Elsas vereenigde, door Duitsche vlugtelingen uit Baden versterkt werd en onder bestuur van *Struve* en *Heinzen* zich organiseerde.

Van den 1sten Mei. De bondsvergadering heeft besloten een leger van 50,000 man tusschen Neurenberg en Bamberg bijeen te trekken, ten einde het bij alle mogelijke eventualiteiten bij de hand kunne zijn. Het Koninklijk-Saksisch bonds-contingent zal nog in den loop dezer week naar Neurenberg oprukken, in welks nabijheid het post zal vatten. De Duitsche bond zal van geene zijde aanvallend handelen, maar elken aanval met alle kracht afslaan, en daartoe ontbreekt het hem noch aan vermogen, noch aan middelen.

— Bij de bondsvergadering zou het berigt zijn ontvangen, dat de Deensche regering om eene schorsing der vijandelijkheden had verzocht en zich bereid verklaarde, om te onderhandelen over eene schikking van het Sleeswijk-Holsteinsche vraagstuk, op de door den bond gestelde grondslagen.

— Er zijn uitvoerige berigten omtrent de nederlaag van de Herweghsche kolom bij Dossenbach ontvangen. Het 800 man sterk republikeinsche legioen is door 200 man Wurtembergsche troepen op de vlugt gedreven.

De lafhartigheid en de schandelijke vlugt van *Herwegh* worden bevestigd, als ook de dood van den aanvoerder *Schimmelpfennig*. Het verlies der vrijschaar beliep 30 dooden en 400 gevangenen, waaronder een aanzienlijk getal Franschen en Polen, die de Duitsche kokarde dragen.

— Gisteren middag is het lijk van den bij Kandern gesneuvelden generaal *von Gagern* hier aangekomen, om naar het der familie *von Gagern* toebehoorende landgoed Hornau, in het hertogdom Nassau, te worden gebragt.

— PS. Uit Straatsburg meldt men van gisteren avond, dat bij ministerieel besluit aan de in den Elsas gekomen staatkundige vlugtelingen het verblijf in de aan Duitschland grenzende departementen is ontzegd. Verscheidene departementen, als Jura, de Ardennes, Doubs en Boven-Saône, zijn hun als verblijfplaats aangewezen. Zij erlangen passen derwaarts, benevens reisgeld.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 29 April.

Heden loopt het gerucht, dat een afgevaardigde van de Duitsche Bonds-vergadering hier is aangekomen met magtiging, om de bemiddeling van Engeland in het geschil over Sleeswijk-Holstein aan te nemen.

— Op het einde van het jaar 1847 bestond de koopvaardij-magt, in de Britsche havens te huis behoorende, uit: 7716 zeilschepen beneden de 50 tonnen, metende te zamen 223,885 tonnen; 13,450 boven de 50 t., metende te zamen 2,648,597 t.; 433 stoomschepen beneden de 50 t., metende 10,376 t.; 491 boven de 50 t., met. 105,989 t. In de Iersche havens behoorden te huis: 1,075 zeilschepen onder de 50 t., met. 30,717 t.; boven de 50 t. 1,140, met. 211,072; 12 stoomschepen onder de 50 t., met. 417 t.; 92 daarboven, met. 23,350 t.

— In de *Times* van heden vindt men eene waarschuwing, dat er in de mare-street te Londen holten onder de straat bestaan, die slechts met hout overdekt zijn, en waarin de voorbijgangers, door het verrot zijn van dat hout, gevaar loopen van verzwolgen te raken; het is geheel zeker *Graul*, die zich daarover in de *Times* beklaagt met een' brief, die aldus aanvangt:

„Op goeden Vrijdag morgen l.l. gingen mijn zoon en mijne dochter naar de kerk, toen zij onverwacht bevonden, dat de grond, midden in het voetpad, onder hen bezweek. Mijn zoon verviel het eerst, en daarna ook mijne dochter, maar door eene buitengewone inspanning van krachten hebben zij zich gered."

— De spoortrein van Paddington heeft laatstleden Woensdag den afstand van 53 Engelsche mijlen in den verbazend korten tijd van 49 minuten en 55 seconden, en dus in verhouding van 64 mijlen in een uur, afgelegd. De trein bestond uit vijf rijtuigen.

— Men zegt, dat het voorloopig Gouvernement der Fransche Republiek eene bestelling van vijftigduizend geweren aan Engelsche en Iersche fabrijken gedaan heeft, welke geweren voor de nationale garde bestemd zouden zijn, en met den meesten spoed afgezonden moeten worden. Ook de Deensche regering zou eene bestelling van dertigduizend geweren gedaan hebben, zoodat de wapensmeden te Birmingham en elders voor eerst ruim werk zullen hebben.

— Men verneemt, dat lord *Clifford* een zijner kasteelen aan de uit Italië komende Jezuïten tot tijdelijk verblijf heeft afgestaan. Pater *Perrone* en verscheidene andere Jezuïten uit Rome zijn reeds in Engeland aangekomen. Men zegt echter, dat de meesten zich naar Amerika zullen begeven.

— De Spaansche gouverneur van Manilla had een paar malen aan den Sultan van Sooloo geschreven, om de zeeroovers van Balangigni uit te roeijen; maar daar de Sultan zulks naliet, besloot het Spaansche gouvernement het zelf te doen en die zeeroovers te straffen, die reeds sedert jaren landingen deden op de kust van Lucon, en Spaansche onderdanen in slavernij wegvoerden. Op den 5den Februarij jl. vertrok de expeditie van Manilla, bestaande uit 3 oorlogsstoomschepen, 2 oorlogsschoeners, 6 kanonneerbooten, 8 van kleiner kaliber, 600 man infanterie en 400 artilleristen met 2 veldstukken. Door deze magt werd Balangigni stormenderhand, na eene hardnekkige verdediging, ingenomen. De Spaansche troepen verloren een' kapitein en 20 soldaten, terwijl 10 officieren en 150 man gewond werden. Van de zijde der zeeroovers vielen 450 man; zij boden manhaftig wederstand en weigerden genade. Ook werden de forten ingenomen. In een derzelven hadden de zeeroovers een begin gemaakt met het ombrengen hunner vrouwen en kinderen, opdat deze niet in des vijands handen zouden vallen; 200 derzelven werden nog door de Spanjaarden gered. Ongeveer 200 slaven werden op vrije voeten gesteld, waaronder verscheidene Nederlandsche onderdanen; de kommanderende generaal heeft hun aangeboden, hen naar Java te laten overbrengen. De Spanjaarden namen 124 stukken geschut, en boorden nagenoeg 150 tot den zeeroof gebruikt wordende praauwen in den grond; zij slechtten zeven dorpen en vier forten, tusschen de 7000 en 8000 kokosnootboomen, enz. en wendden al het mogelijke aan, om het eiland voor bewoning ongeschikt te maken. Dit vernielingswerk duurde van den 15den tot den 25sten Februarij. Eenige weinige roovers zijn in zwaar stormweder ontsnapt; overigens mag men zich verzekerd houden, dat de zeeroovers van Balangigni zijn uitgeroeid.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 April.

Gisteren heeft op het stadhuis het hoogst moeijelijke werk der stemopmaking voor het departement der Seine plaats gehad. Te half elf in den morgen begon men met het opmaken der stemmen, en zulks duurde zonder tusschenpoozen voort tot des avonds tien uren; toen bleek het, dat in het departement der Seine de volgende 34 vertegenwoordigers waren gekozen, en dat zij het achter ieders naam geplaatst getal stemmen hadden bekomen:

1. *Lamartine* 259,800 stemmen; 2. *Dupont* (de l' Eure) 245,083; 3. *François Arago* 243,640; 4. *Garnier-Pagès* 240,890; 5. *Marrast* 229,166; 6. *Marie* 225,776; 7. *Crémieux* 210,699 (dit zijn, gelijk men weet, de 7 leden der meerderheid van de prov. Regering); 8. *Béranger* (de liederendichter) 204,271; 9. *Carnot* (minister van onderwijs) 195,608; 10. *Bethmont* (min. van landbouw en koophandel) 189,252; 11. *Duvivier* (komm. der mob. garde) 182,175; 12. *F. de Lasteyrie* 165,156; 13. *Vavin* 151,103; 14. Gen. *Cavaignac* (gouv. gen. van Algerië) 144,187; 15. *Berger* 136,660; 16. *Pagnère* (secr.-gen. der voorl. Reg.) 136,117; 17 *Buchez* 135,678; 18. *Cormenin* (pres. van den Staatsr.) 135,050; 19. *Corbon* (beeldhouwer en hoofd-red. van het blad *l' Atelier*) 135,043; 20. *Caussidière* (pref. van policie) 133,775; 21. *Albert* (lid der prov. Reg.) 133,041; 22. *Wolowski* (hoogleeraar) 132,333; 23. *Peupin* (horologiemaker) 131,969; 24. *Ledru Rollin* (lid der prov. Reg.) 131,587; 25. *J. P. Schmith* (ambachtsm.) 124,383; 26 *Flocon* (lid der prov. Regering) 121,865; 27. *Louis Blanc* (idem) 121,140; 28 *Recurt* 118,075; 29. *Agricol Perdiguier* (schrijnwerker) 117,290; 30. *Jules Bastide* 110,228; 31. *Coquerel* (Protest. leeraar) 109,934; 32. *Garnon* 106,747; 33. *Guinard* 106,262; 34. Abt *Lamennais* 104,871.

— De *Réforme*, het dagblad van den heer *Ledru-Rollin*, betoont zich zeer ontevreden over de verkiezingen. Volgens dat blad heerscht overal terugwerking, en zal die weldra uit al de besluiten der Nationale Vergadering blijken.

— Het Voorloopig Bewind heeft besloten, dat de banken van Rouaan, Havre, Lyon, Rijssel, Toulouse en Marseille met de bank van Frankrijk zijn vereenigd. Deze departementale banken zullen blijven werken als kantoren van de bank van Frankrijk, overeenkomstig de bestaande voorschriften; hare actiën zijn vernietigd en aan de aandeelhouders zullen daartegen worden uitgereikt aandeelen van de bank van Frankrijk. Ter uitvoering van dit besluit wordt de bank van Frankrijk gemagtigd, om 17,200 nieuwe aandeelen uit te geven, waardoor haar kapitaal wordt gebragt op 85,100 aandeelen van 1000 frs. ieder.

— De *Presse* verklaart zich met klem van redenen tegen de buitengewone krijgstoerustingen, die men in Frankrijk maakt. Verblinden! luidt het in dat artikel, ziet gij dan niet, dat eene openbare schuld, die reeds 599,693,000 francs, het beste van uwe inkomsten, verslindt, gij niet rijk genoeg zijt, om jaarlijks, in geval van een' oorlog, assurantiepremiën, ten bedrage van 369 millioenen, het zeewezen daaronder begrepen, 500 millioenen francs te betalen?

Verblinden! ziet gij dan niet, dat het groote vraagstuk van het tegenwoordige en de toekomst die van den arbeid is; dat de oorlog moet gerangschikt worden bij de inquisitie en zoo vele andere heillooze instellingen, welke de geschiedenis ten grave heeft gedoemd?

Waarom oorlog?

Zijn de godsdienst-oorlogen niet voor altijd in Europa afgeschaft?

Zijn successie-oorlogen te duchten, wanneer de vorsten vallen?

Behooren de oorlogen, op grond van grensbepalingen, onder de mogelijkheden, thans, nu Europa in alle rigtingen door spoorwegen is doorsneden, nu alle slagboomen tusschen de volken worden afgebroken, nu de rug van alle stroomen bedekt is door stoomschepen, van welke vreedzame vlaggen wapperen?

Verblinden! ziet gij dan niet, dat de oude wereld sedert 30 jaren plaats gemaakt heeft voor eene nieuwe wereld, dat het strijdperk niet meer hetzelfde is? Op het nieuwe slagveld regeren niet meer de geweren en kanonnen, maar belasting en krediet; het woord *handelsverkeer* heeft het woord *overwinning* vervangen. De overwinning was de zegepraal van den oorlog, het handelsverkeer is die van den vrede. 't Is niet meer het bloed van den soldaat, maar het zweet van den werkman, dat vloeit.

Onder het keizerrijk, in 1807 en 1808, toen geheel Europa ons gewapend tegenoverstond, hadden wij 500,000 soldaten, en het budget beliep 600 mill. francs; de ambtenaren aan het ministerie van oorlog waren ten getale van slechts 125.

Thans hebben wij 300,000 soldaten, het budget bedraagt de ontzaggelijke som van 1700 mill. francs, met het bijna ongeloofelijke personeel van 900 beambten, alléén bij het ministerie van oorlog.

Van den 30sten. Met elk uur van den dag ontvangt het Voorloopig Bewind den uitslag der verkiezingen in de departementen. Al die verkiezingen zijn zeer gunstig voor de gematigde partij uitgevallen.

Onder de namen der personen, die zich vroeger hebben onderscheiden als leden van de Kamer der Gedeputeerden, en thans tot afgevaardigden voor de Nationale Vergadering zijn benoemd, treft men die aan van de heeren *Guinette*, *l' Her-*

bette, *Odilon Barrot*, *Vivien*, *Demesnay*, *Léon Faucher*, *Dupin*, *Glais Bizoin*, *Remusat*, *Legraverend*, *Desjobert*, *Levasseur*, *Lanjuinais*, *Billault*, *Leyrand*, *Sallandrouze*, *de Tocqueville*, *Isambert*, *Jules de Lasteyrie*, den generaal *de Lamoricière* en anderen. De generaals *Baraguay d'Hilliers* en *Bedeau* zijn mede tot afgevaardigden benoemd, — zoo ook de bekende legitimisten *Bechard* en *Berryer*.

De heer *Thiers* is in de Bouches-du-Rhône *niet* gekozen: dáár waren 10 afgevaardigden te benoemen, en hij was op de lijst de 14de in rang. Ook de heer *Emile Girardin*, onder wiens bestuur het dagblad *la Presse* wordt uitgegeven, is te Bourganeuf *niet* herkozen. De heer *Chamballe*, hoofdredacteur van de *Siècle*, is in de Vendée *niet* gekozen; daarentegen is de directeur van dat blad, de heer *Perré*, in la Manche benoemd. De generaal *Cavaignac*, tot afgevaardigde benoemd, heeft zijn verlangen te kennen gegeven, om aan de werkzaamheden der nationale vergadering deel te nemen; dien ten gevolge is hij, bij besluit van het Voorloopig Bewind, naar Parijs terug geroepen, en de generaal *Changarnier* in zijne plaats tot gouverneur-generaal over Algerië benoemd.

Van verschillende kanten wordt verzekerd, dat de heer *Delecluze* hoogst ontevreden is, dat hij niet tot afgevaardigde is benoemd, en uit dien hoofde zijn ontslag heeft ingediend. Dit is echter niet aangenomen; de heer *Ledru-Rollin* heeft dien ambtenaar dringend verzocht, zijne tegenwoordige betrekking te blijven vervullen.

— Gisteren heeft, onder het voorzitterschap van den bankier *M. J. v. Rothschildt*, eene vergadering plaats gehad van de aandeelhouders in den noorder-spoorweg. Het dividend is bepaald op 9 fr. 95, en een bedrag van 2 millioenen fr. is in de reserve-kas gestort. Uit het verslag betreffende de werkzaamheden aan den spoorweg blijkt, dat door de maatschappij sedert Januarij jl. aan niet minder dan 40,000 arbeiders in de ruimte werk is verschaft.

— Het aantal werklieden, in de verschillende nationale werkplaatsen verdeeld, beloopt thans nagenoeg 100,000, en dagelijks wordt dit getal vermeerderd.

— In zeer vele steden des lands is het slot der verkiezingen ongelukkiglijk door wanorden gekenmerkt, die op de meeste plaatsen bloed en op niet weinige zelfs menschenlevens gekost hebben. Spijt over den uitslag der stemmingen, of ook verkeerde maatregelen, door de gemeente-besturen bij dezelve genomen, schijnen de oorzaak dier beklagelijke gebeurtenissen geweest te zijn.

Reeds gisteren hebben wij gesproken van de te Rouaan plaats gehad hebbende ongeregeldheden. In de stad is sedert de rust hersteld. Het aantal gekwetsten is nog onbekend, het moet echter zeer aanzienlijk zijn; er wordt gesproken van 25 dooden. De stad is door militairen bezet. De commissaris-generaal in het departement heeft zijne betrekking moeten nederleggen en deez overgedragen aan den generaal *Ordener*. Het hof van appèl heeft zich vereenigd, en eene commissie van zeven leden uit zijn midden gekozen, belast met het onderzoek in deze zaak. Te Elboeuf zijn echter nagenoeg gelijke woelingen ontstaan. Men deed aldaar de nationale garde onder de wapenen komen. Toen deze op het stadshuis-plein geschaard stonden, kwam het werkvolk, met stokken gewapend, voorbij haar front trekken, en op hetzelfde oogenblik werd op een schildwacht een pistoolschot gelost. Gelukkiglijk trof het niet, maar werd door ettelijke nationale gardes, zonder dat zij hiertoe bevel ontvangen hadden, met snaphaanschoten beantwoord, ten gevolge waarvan een werkman door de dij geschoten en een ander aan de kuit gekwetst werd.

Nu verspreidde zich het werkvolk door de stad en begon op verscheidene plaatsen versperringen op te werpen, welke het den geheelen nacht bezet hield, daar de gewapende magt te zwak was, om hen te verdrijven. Te 4 uren des morgens kwam een bataljon van het 52ste linieregement in de stad, langs eenen weg, dien de opstandelingen niet wisten dat nog open was, het vereenigde zich met de magt van binnen. Nu greep men de versperringen aan, en in weinige oogenblikken was men ze meester; aan eene daarvan sneuvelden twee werklieden, verscheiden werden gekwetst. Sedert zijn verscheidene personen gevat.

In den nacht hadden de opstandelingen zich ook in de St. Janskerk verschanst en de alarmklok geluid. Dit had het gevolg, dat het werkvolk der naburige gemeente Lalonde, met jagtgeweren gewapend en met den maire zelven van het dorp aan het hoofd, naar Elboeuf oprukte, om de versperringen te helpen verdedigen. Na het dempen van het oproer aldaar zijn 400 man linietroepen naar Lalonde vertrokken, om er in de eerste plaats den maire gevangen te nemen. Het hof van appèl heeft thans de zaak van al deze wanorden aan zich getrokken en verscheidene commissarissen naar Elboeuf gezonden.

— Te St. Sever, waar almede een opstand uitgebarsten was, heeft men kanonnen moeten gebruiken, om de versperringen te vermeesteren. Eenige oogenblikken vroeger hadden de opstandelingen aan den generaal *Gérard*, die aldaar het bevel voerde, eenen parlementair afgevaardigd, om te vorderen, dat de troepen zouden aftrekken, dat men hen dan hunne wapenen zoude laten behouden, en zij zelve alles zouden afbreken. „Ik ontvang geene voorwaarden," had de generaal geantwoord; „ik geef bevelen." Vervolgens, zijn horologie uithalende, dat op 3 uren stond, en het aan den parlementair ter hand stellende, voegde hij er bij: „Zoo gij binnen een kwartier tijds mij mijn horologie niet terug gebragt en u onvoorwaardelijk onderworpen hebt, kommandeer ik vuur." Dertien minuten daarna riep de generaal zijnen adjudant. „Ga," zegt hij, „haal mijn horologie terug, en zeg, dat er nog maar twee minuten tijd is." De adjudant komt met het horlogie terug en tevens met de boodschap, dat de opstandelingen weigeren zich over te geven. „Ga dan de drie sommatiën doen," herneemt de generaal, „en keer dan ijlings terug." Ook deze opeisching blijft vruchteloos. „Kannoniers, aan uwe stukken!" roept de generaal en terstond daarop: „vuur!" Vijftien schoten bulderden oogenblikkelijk, zonder de verlangde uitwerking te hebben, en, zoo het schijnt, was er vervolgens gebrek aan kanonkogels. Alstoen verlangt de nationale garde, om de barricades met de bajonet te mogen gaan overweldigen. „Mijne heeren!" antwoordt de generaal, „Gij zult toch niet mijne granadiers van de eer des eersten aanvals uitsluiten? marcheert er al te zamen heen." Met onbeschrijfelijke drift stormden nu om strijd burgers en soldaten tegen eene geweldig groote versperring aan en waren haar in weinige oogenblikken meester.

— Te Limoges had het bestuur de onvoorzigtigheid en zwakheid gehad van te bewilligen, dat het opmaken der stemlijsten in het locaal der volks-societeit gebeuren zou. Toen de leden bemerkten, dat de verkiezingen tegen hunnen wensch uitvielen, vlogen zij op het bureau aan, verscheurden de stembriefjes en vernielden de proces-verbalen van het verrigte. De nationale garde kwam op de been, maar naar mate de schutters verschenen, werden zij door de oproerlingen ontwapend. Men zegt, dat de kolonel geweigerd had, appèl te doen slaan. Drie- of vierhonderd gardes hadden zich eindelijk op de pleinen verzameld, en stonden op het punt, om de oproerigen aan te tasten, maar de gouvernements-commissaris, begrijpende, dat deze magt te zwak was, wierp zich tusschen beide. Nu was er aan geen' anderen wederstand te denken. De oproermakers ontwapenden ook deze nationale gardes, maakten zich zelfs van hun geschut meester, en voerden de stukken in zegepraal door de stad. Daarna heeft er zich een revolutionair comité gevormd, en hebben de gematigde kandidaten de stad moeten ruimen. Gisteren heeft de voorloopige Regering van hier eenen buitengewonen, van onbeperkte volmagt voorzienen, commissaris naar Limoges afgevaardigd.

Blijkens *le Courrier de Tarn et Garonne*, hebben ook te Castel-Sarrazin tooneelen van onderlingen strijd plaats gegrepen, ten gevolge waarvan de militaire magt moest ter hulp geroepen, het vorige bestuur afgezet, en zelfs de verkiezingen tot den 29sten dezer maand uitgesteld worden.

Gisteren moeten ook, volgens eene telegrafische depêche, welke men verzekert, dat bij de Regering ontvangen is, ernstige onlusten te Nimes hebben plaats gehad. Er is geschoten, verscheidene personen zijn gekwetst, de stad is in staat van beleg gesteld, en men heeft versterking van troepen uit Montpellier ontboden. Middelerwijl schijnt de rust hersteld te zijn.

— Te Rochefort zijn Zondag en Maandag l.l. de kiezers der beide partijen handgemeen geweest. Men zegt, dat vijf personen gesneuveld zijn, en een officier der linietroepen gekwetst is. Een buitengewone commissaris, door de Regering derwaarts gezonden, is met geweld de stad uitgejaagd.

Nog van verscheidene steden, die aan onlusten ten prooi geweest zijn, wordt in de dagbladen en briefberigten melding gemaakt. Onder deze zijn Bordeaux, Montauban, Blois, Auxerre, Foix, Amiens en anderen.

— In het departement der Ooster-Pyreneëen geeft het volk zich aan gewelddadigheden tegen de eigendommen van eenige communisten over.

— Gisteren heeft de bekende *Blanqui* in zijn club gevorderd, dat men den generaal *Gérard*, die te Rouaan en elders zoo krachtig tot het dempen der oproerigheden heeft medegewerkt, als ook de kolonels der nationale garde aldaar in staat van beschuldiging zou stellen, en dat de korpsen, die de barricades veroverd en de rust hersteld hebben, afgedankt zouden worden. Dit voorstel is door de leden van den club met geestdrift toegejuicht.

— In de voorstad St. Germain heeft zich eene club van vrouwen gevormd, in welke geene mannen worden toegelaten.

— *Abd-el-Kader* heeft het fort Lamalgue verlaten en is onder een behoorlijk geleide uit Toulon vervoerd naar Pau, alwaar hij aanvankelijk op last van het Voorloopig Gouvernement gevangen zal worden gehouden. De Emir heeft het besluit der bewindslieden te zijnen aanzien met blijkbaren tegenzin vernomen. Hij gedraagt zich in alle omstandigheden echter voortdurend als een onderworpen geloovig Muzelman.

— Het stoomschip *le Caire* is den 23sten April van Marseille naar Genua vertrokken, aan boord hebbende 500 Italiaansche patriotten, die scheep zijn gegaan onder de kreten van leve de republiek! terwijl de muzijk de Marseillaise speelde.

Van den 1*sten Mei*. De opening der nationale vergadering is onherroepelijk op den 4den Mei vastgesteld. De openingsrede zal door den president van het Voorloopig Bewind gehouden worden. Zoodra de vergadering zich bepaaldelijk geconstitueerd zal hebben, zal het Voorloopig Bewind zijne magt nederleggen.

— De zaal voor de nationale vergadering heeft 27 ellen lengte, bij 39 ellen diepte.

Op de tribunes voor 't corps diplomatiek, de redacteurs en sténographen kunnen ongeveer 1200 personen plaats nemen, terwijl de publieke tribunes ongeveer 4 à 500 menschen kunnen bevatten.

— Er loopt hier een gerucht, dat de Oostenrijksche ambassadeur, graaf *d'Appony*, Parijs eerlang verlaten zal en waarschijnlijk door geen' ander' zal vervangen worden; dit zou geen gunstig teeken zijn voor de goede verstandhouding tusschen de beide landen.

— De in de departementen voorgevallene ongeregeldheden hebben, ofschoon nog niet overal geheel geëindigd, nogtans dat ernstig karakter niet, hetwelk zij had sedert een paar dagen. De onlusten te Limoges behouden van allen, op dit oogenblik, nog het ernstigste karakter. Wel heeft er geene nieuwe bloedige botsing plaats gehad, maar de overheden werden geheel overvleugeld en de opstand blijft nog altijd meester van de stad. De opstandelingen hebben evenwel het verstand gehad, een comité te benoemen ter bewaring der orde; *Chamiot-Aventurier*, commissaris van het Bewind, staat aan het hoofd van dat comité. Dit nieuwe ligchaam heeft, behalve de proclamatien ter beletting van eenige bloedige botsing, een besluit uitgevaardigd ter ontwapening der nationale garde: voorzeker een zonderling middel, om de openbare orde te doen handhaven. Het revolutionaire bewind heeft, als een eersten maatregel, de gegoede burgers eene belasting van 750,000 fr. laten betalen. Men noemt den naam van eenen rijken inwoner, welken men op die wijze niet minder dan 7000 fr. heeft afgezet. De aanzienlijken poogden zooveel mogelijk uit de stad te vlugten. Men verzekert, dat de arbeiders in de porselein-fabrijken, ten getale van 6000 man, voornamelijk hebben bijgedragen tot het verdrijven van de leden der stedelijke regering. — Het Gouvernement te Parijs heeft eenen buitengewonen commissaris naar Limoges gezonden met last, om zoo mogelijk de vorige orde van zaken te herstellen.

— Te Nantes zijn den 28sten mede onlusten uitgebroken, die gelukkigerwijze spoedig zijn gestild. Aldaar is de woning van een priester geplunderd. De linietroepen en nationale garden hebben verdere buitensporigheden belet.

Inmiddels heeft men hier weder uit verschillende departementen officiële berigten ontvangen, nopens den uitslag der verkiezingen. Uit die berigten blijkt, dat verscheidene personen, die zich vroeger op eenigerhande wijze hebben onderscheiden als volksvertegenwoordigers, nu tot afgevaardigden voor de nationale vergadering benoemd zijn, onder anderen de heeren *Baroche*, *Dufaure*, *Audry de Puyraveau*, *Lacrosse*, *Ducos*, *Abatuccu*, *de Tracy*, *Leon de Maleville*, *Faure*, *Larochejacquelin*. Voorts is te Perigneux de beruchte gouvernements-commissaris *Latrade* benoemd. In het departement van den Lot is onder anderen *Lucien Murat*, de zoon van *Joachim Murat*, en in dat van de Maine en Loire de generaal *Oudinot* verkozen. — Volgens het voornaamste te Lyon uitkomende dagblad, bestaat de volks-vertegenwoordiging voor die stad uit 4 communisten, 3 republikeinen, 3 liberalen, 2 mannen, die zich niets hoegenaamd aan de staatkunde laten gelegen zijn, en twee personen, die dagelijks van staatkundige begrippen veranderen.

De reden, waarom de heer *Thiers* niet tot afgevaardigde is gekozen, schijnt hoofdzakelijk aan den invloed der geestelijkheid te moeten worden toegeschreven, welke nimmer uit het oog zal verliezen, dat die staatsman eenmaal is opgetreden als de kampvechter voor de Fransche Universiteit, en de steller van het zoo veel gerucht gemaakt hebbende rapport over het lager onderwijs, waarbij hij zich heeft doen kennen als een bepaalden tegenstander van de onbeperkte vrijheid in zaken van onderwijs.

— Tegen het einde der beurs liep er een gerucht van onlusten te Marseille, waar men de haven in brand had willen steken en de stad plunderen; 150 personen waren gearresteerd.

BELGIE.

BRUSSEL, 30 April.

Onlangs was melding gemaakt van den verwachten gunstigen uitslag der onderhandelingen met Nederland, strekkende tot vergemakkelijking onzer handelsbetrekkingen met dat land. Heden wordt de terugkomst van den heer *de Jaegher* uit 's Gravenhage berigt; tevens voegt men er bij, dat hij in zijne zending niet is geslaagd.

Vroeger was aangekondigd, dat onderhandelingen tot hetzelfde doel met Spanje zouden worden aangeknoopt; indien wij wél zijn onderrigt, dan zijn deze insgelijks mislukt.

— In weerwil van het koude en regenachtige weder, leveren de velden een treffend gezigt op. Het koolzaad, de tarwe en de gerst staan uitmuntend. In sommige streken heeft de rogge reeds eene aanmerkelijke hoogte bereikt.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE 1 Mei.

Gisteren middag te 12 uren is de generaal *von Mansbach*, minister van de hoven van Noorwegen en Zweden bij het Hof der Nederlanden, bij den Koning in een plegtig gehoor ontvangen, tot het aanbieden en overhandigen zijner geloofsbrieven. Heden begeeft zich de generaal naar Amsterdam.

— Z. M. heeft openbaar erkend de vereeniging der *Zusters van Liefde*, gevestigd te Tilburg, en goedgekeurd een door de besturende leden ingezonden reglement, met dien verstande, dat het in de toepassing niet in strijd gebragt worde met de bestaande wettelijke bepalingen en openbare verordeningen in het algemeen, en met die op het onderwijs en schoolwezen in het bijzonder.

— Het *Journal de la Haye* verklaart, dat het van heden af in andere handen is overgegaan, en zich hoofdzakelijk ten doel heeft gesteld, om zich aan de zijde van dat gedeelte der Hollandsche drukpers te scharen, 't welk het als zijne zending en pligt beschouwt, om de [zoo het heet] nieuwe constitutionele meeningen en begrippen te helpen verdedigen.

Van den 2*sten*. Gisteren avond is over Hamburg alhier aangekomen een koerier uit Petersburg, belast met depêches voor den Prins *Galintzky*, die zich thans alhier bevindt. Men verzekert, dat de Prins, ten gevolge dier depêches, spoedig naar Rusland terugkeeren zou.

— Men verneemt, dat eene belangrijke organisatie en promotie bij het leger op handen is; o. a. zegt men, zou Z. M. den kolonel jhr. *J. T. van Spengler*, kommandant van het regement grenadiers en jagers, HDs. buitengewoon adjudant, benoemd hebben tot generaal-majoor, waarnemen provincialen kommandant en gouverneur der residentie.

— Men leest in de *Staats-Courant*, dat de Leeghwater thans zoo is ingerigt, als vereischt is om na de sluiting van het meer de uitmaling werkelijk te beginnen.

De kleppen in den stortvloer zijn gesloten. De dam rondom den put, waarin het werktuig staat, is doorgestoken, waardoor het water van het Meer in gemeenschap is gebragt met dat in den put, en het opgepompte water zal door de twee sluizen van den stortvloer gestadig naar buiten worden gedreven.

Op deze wijze zal een ieder op den eersten Donderdag dezer maand den Leeghwater kunnen zien werken, en insgelijks op den eersten Donderdag in Junij, zoo dan niet reeds de uitmaling zal begonnen, en het stoomgemaal dagelijks in werking zal zijn; want de sluiting der drie nog open zijnde gaten in den ringdijk, welke reeds den 15den Mei de scheepvaart zal beletten, kan reeds kort daarna zoo verre gevorderd zijn, dat de uitmaling mogelijk wordt.

AMSTERDAM, 30 April.

Eergisteren heeft de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw* in het *Odéon* alhier, hare tweede algemeene vergadering gehouden, die door den voorzitter, de heer mr. *Verwey-Mejan*, werd geopend. Spreker handelde over het doel der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, en over de middelen, die zij zich voorstelt te bezigen, om dit doel te bereiken. De redenaar wijst op Engeland, alwaar honderd maatschappijen van landbouw bestaan, en de landbouw in de laatste jaren reuzenschreden heeft gedaan. In ons vaderland is er behoefte aan verbetering en ontwikkeling van den landbouw, die te veel op den achtergrond staat; en bij de vermeerderende bevolking en de gevolgen daarvan is, volgens het gevoelen des redenaars, het thans van het hoogste belang, èn voor de hoogere kringen èn voor de armen en behoeftigen, den landbouw op te beuren. Een der krachtigste middelen hiertoe is de geest van vereeniging of associatie. De tegenwoordige staat van Europa vertoont, wat die associatie-geest in het staatkundige vermag; derhalve moet hij *niet minder heilzaam* werken tot de bereiking van een goed en nuttig doel. Spreker geeft drie middelen op, om uit zulk eene vereeniging het meeste nut te trekken, als: 1) toenadering van theorie en praktijk; 2) toenadering van landlieden onderling, en 3) toenadering van eigentlijke landlieden en grondbezitters. Na de ontoegankelijkheid der wetenschap voor den praktischen landbouwer te hebben beklaagd, betreurt spreker het ook, dat de landbouwers zich nog zoo zeer kenmerken door eene nadeelige zucht tot vasthouding aan het oude en onvatbaarheid voor verbetering; de maatschappij zal trachten hierin te voorzien. Nog gewaagde de voorzitter, bij de ontwikkeling der drie genoemde punten, van het groote nut van vereenigingen der landlieden, ter mededeeling onderling van hunne uitkomsten en ondervinding. Volgens een door een hoogleeraar ingesteld onderzoek, is den heer *Verwey-Mejan* gebleken, dat in ons land het getal grondbezitters of landeigenaars, geene landbouwers zijnde, staat tot de eigentlijke bezitters, als 17 tot 27 in de 10 provinciën onzes Lands, Limburg niet medegerekend. Voorts zegt spreker, dat er eene scherpe lijn van afscheiding bestaat tusschen den landeigenaar en den bouwman (pachter, huurder, bruiker); de redenaar schetst dien tegenwoordigen stand van zaken, en het belang van de verbetering der gronden, zoo voor den kapitalist als voor den landbouwer, die beide moeten begrijpen, dat zij één belang hebben; thans is het meer dan tijd, dat die muur van afscheiding worde omvergehaald en alle bijzondere belangen worden op zijde gesteld. Wordt dan het doel der maatschappij bereikt, zoo eindigt de heer *Verwey-Mejan*, dan zal het algemeen belang daardoor worden bevorderd, en gewerkt zijn voor het tegenwoordige en de toekomst.

Vervolgens berigtte de voorzitter, onder anderen, dat Z. M. het beschermheerschap der maatschappij heeft aangenomen; dat HH. KK. HH. de prins *van Oranje*, prins *Hendrik* en prins *Frederik* der Nederlanden zich als leden der maatschappij (gewone leden der afdeeling *'s Gravenhage*) hebben laten inschrijven; dat het getal leden op den 28sten April bedroeg 1368, en sedert gisteren nog aanmerkelijk is vermeerderd; dat het getal afdeelingen thans bedraagt 29, en dat Z. K. H. de prins *van Oranje* zijne vermogende medewerking aan de maatschappij heeft toegezegd en, onder anderen, door Z. K. H. het laboratorium te Delft ter beschikking der maatschappij is gesteld, zoo zij mogt oordeelen, een nuttig gebruik daarvan te kunnen maken.

De heer *W. H. Suringar* stelt twee middelen voor, om den landbouw in ons vaderland aan te moedigen, en verzoekt het hoofdbestuur, ze in overweging te nemen: 1. De maatschappij wende zich tot de Regering met verzoek, om een ministerie van landbouw en koophandel te vormen, *of*, in geval hierin niet mogt worden getreden, een' directeur of generalen-inspecteur van den landbouw te benoemen. Spreker zegt, dat de medewerking der Regering ten deze onmisbaar is. 2. Van wege de maatschappij worden, in navolging van Engeland en Ierland, banken van voorschot voor de landbouwers opgerigt. In die landen hebben dergelijke inrigtingen zeer veel tot de ontwikkeling van den landbouw toegebragt. Spreker hecht veel waarde aan proeven in het klein, door kleine pachters genomen, en is van oordeel, dat die kleine proeven tot grootere moeten aansporen. De voorzitter verklaart de beide voorstellen van den heer *Suringar* dankbaar tot die des bestuurs te maken, en dat er nader over zal worden beraadslaagd.

— Aan de steeds dunner wordende rei der tooneelkunstenaren, die het eerste vierde dezer eeuw den Amsterdamschen schouwburg zoo zeer hebben opgeluisterd, is thans weder een medelid ontvallen, door het afsterven van den heer *P. J. Snoeck*, zwager van wijlen den grooten *Andries Snoek* en van mw. de wedw. *Kamphuysen*. Het was vooral in de droog komische rollen, dat de overledene plagt uit te munten, terwijl hij overigens als tooneelmeester jaren lang vele en groote diensten aan den schouwburg bewezen heeft; zijne afnemende vermogens in meer dan zeventigjarigen ouderdom, en na meer dan vijftig-jarige dienst, hadden hem reeds ten verleden jare genoodzaakt, alle regtstreeksche betrekkingen te laten varen tot het tooneel, waarop evenwel nog deze week eene voorstelling ter zijner eere en ten zijnen voordeele gegeven zou zijn.

Van den 2*den*. Men verzekert, dat Z. M. de Koning en het Koninklijke gezin voornemens zijn, om zich tegen den 17den dezer naar Amsterdam te begeven en alsdan eenige dagen aldaar door te brengen.

— De *Zwartsluizer Bode* meldt als navolgenswaardig, dat *J. H. Doeven*, *J. W. de Ruiter* en *H. Kuik*, verveeners in de gemeente Oldemarkt, besloten hebben, dit jaar, gelijk het vorige, alleen inlandsche turfgravers te bezigen.

Van den 3*den*. Wij vernemen, dat de dubbele betrekking van tweeden praeceptor en van tweeden onderwijzer in de wiskunde, door wijlen den heer *J. J. Koning* aan het stedelijk gymnasium alhier bekleed geweest, voortaan door twee personen zal worden waargenomen, en dat, ter vervulling van het praeceptoraat, door curatoren is ingezonden eene aanbevelingslijst, bevattende de heeren *A. Hecker*, als eersten, *J. Dornseiffen*, als tweeden, en *M. de Vries*, als derden candidaat, terwijl curatoren eerstdaags zullen overgaan tot het opmaken der aanbevelingslijst voor den post van tweeden onderwijzer in de wiskunde.

— Z. M. heeft, op verzoek, aan *M. C. W.* baron *du Tour van Bellinchave* eervol ontslag verleend uit de betrekking van lid der Eerste Kamer van de Staten-Generaal.

— Gisteren is alhier binnengemarscheerd, om garnizoen te houden, de derde kompagnie van het eerste regement vesting-artillerie, sterk 2 officieren en 42 onderofficieren en manschappen.

— De kommissie voor het ontwerpen der nieuwe constitutie, door de vergadering der Staten van Luxemburg in hare zitting van den 26sten April gekozen, heeft in hare eerste bijeenkomst besloten, dat zij de Belgische constitutie tot grondslag van het ontwerp zou aannemen; zij heeft een comité uit haar midden benoemd, aan hetwelk de last is opgedragen, om het ontwerp op te stellen, dat haar moet worden onderworpen; dit comité is zamengesteld uit de heeren *Ch. Metz*, *Servais* en *Munchen*.

ROTTERDAM, 1 Mei.

Den 27sten April is te Utrecht overleden de heer *J. M. Polders*, vice-admiraal en lid van het hoog militair geregtshof, ridder der Militaire Willems-orde 3de klasse en van het Legioen van Eer, enz.

De overledene was een der dappere zeekapiteins, welke aan de roemrijke overwinning op Algiers, den 27sten Augustus 1816, deel hadden. Hij voerde toen het bevel op 's Lands fregat *de Dageraad*.

— Zr. Ms. schoeners *Ambon*, luitenant 1ste klasse *P. Dibbetz*; *de Adder*, luiten. 1ste klasse *J. H. Volmer Knollaert*, en *Schorpioen*, luitenant 1ste klasse *A. van Wachendorff van Rhijn*, zijn gisteren morgen van Hellevoetsluis naar de Noordzee gezeild.

NIJMEGEN, 2 Mei.

Morgen zal van hier naar Koevorden vertrekken de 10de

kompagnie van het 1ste regement vesting-artillerie, onder bevel van kapitein *van der Kun*, te Doesborgh als gedetacheerd zullende achterlaten 1 luitenant, 1 serjant, 1 korporaal en 20 kanonniers.

Vrijdag, den 5den dezer, zullen alhier van Venlo aankomen, om tot nader order garnizoen te houden, twee kompagnien veld-artillerie, onder bevel van een' majoor, met zich voerende eene batterij ligte zesponders.

Aanstaanden Zaturdag zal van hier naar Venlo vertrekken de 12de kompagnie van het 1ste regement artillerie, onder bevel van den kapitein *Leclerq*.

'S HERTOGENBOSCH, 2 Mei.

Indien wij goed onderrigt zijn, zal eerstdaags de vesting-artillerie deze stad verlaten en naar Breda worden overgeplaatst, terwijl vier batterijen der te Breda in bezetting liggende veld-artillerie in deze stad in garnizoen zullen komen.

De reden van deze verplaatsing schijnt men voor alsnog met geene zekerheid te kunnen opgeven; waarschijnlijk echter staat zij in verband met eene nieuwe organisatie, welke zich over een groot gedeelte onzer krijgsmagt zal uitstrekken.

ARNHEM, 2 Mei.

Dezer dagen zullen 4 officieren en ongeveer 80 onderofficieren en minderen van het 1ste reg. vesting-artillerie zich van Nijmegen naar Koevorden begeven, en twee kompagniën veld-artillerie met eene ligte 6 ponds batterij van Venlo naar Nijmegen.

GORINCHEM, 2 Mei.

Morgen zullen van het alhier in bezetting liggende detachement van het 2de regement artillerie twee kompagniën, ter bezetting der vestingen Geertruidenberg en Hellevoetsluis, vertrekken; daartoe zal de 5de kompagnie, onder bevel van den kapitein *Kamps*, naar eerstgemelde vesting vertrekken, en de 8ste kompagnie, gekommandeerd door den kapitein *Frantzen*, naar laatstgenoemde plaats.

LOOSDRECHT, 2 Mei.

Gisteren en heden hebben alhier eenige demonstratiën plaats gehad, ten gevolge der invoering van het reglement op de veenderijen, door de prov. staten in Februarij jl. gearresteerd, doch nu eerst in werking gebragt. Een aanzienlijk getal veenlieden hebben hunne afkeuring deswege luide te kennen gegeven en de intrekking, minstens voorloopig, buiten werking stelling, gevorderd; het reglement, op de gebruikelijke wijze aangeplakt, werd afgescheurd. De burgemeester en kantonregter hebben, door toespraak of andere gepaste middelen van overreding, alle ongeregeldheden, welke dreigden te ontstaan, voorgekomen.

LEEUWARDEN, 3 Mei.

De Staten dezer provincie zijn den 1sten dezer buitengewoon vergaderd geweest, ten einde te beraadslagen over voorstellen van heeren Gedeputeerde Staten, nopens middelen tot wering of voorkoming van de verspreiding der longziekte onder het rundvee in deze provincie, gelijk mede tot het bekomen van fondsen tot uitvoering dier middelen en eventueel uit te keeren schadevergoedingen. — De vergadering is, na bekoming van de mededeeling der voorstellen, verdaagd tot Dingsdag, den 9den dezer maand.

GRONINGEN, 3 Mei.

Nadat de openbare behandeling der crimineele procedure, ter zake van de op den 28sten Junij 1847 hier ter stede gepleegde buitensporigheden en geweldenarijen, gedurende eenen geruimen tijd had moeten worden uitgesteld, ten gevolge van de in het huis van verzekering geheerscht hebbende *typhus*, door welke ook eenige der beschuldigden zijn aangetast geweest, en waaraan een der in die zaak mede betrokkene beklaagden is overleden, heeft men daarmede eerst heden een' aanvang kunnen maken. Van deze eerste zitting, welke van des vóórmiddags te tien tot des namiddags omstreeks vier uren onafgebroken heeft voortgeduurd, is een groot gedeelte besteed aan de voorlezing van het arrest van verwijzing, van de uitvoerige akte van beschuldiging en van een aantal andere stukken; zoodat het Hof van de 76 ter requisitie van den procureur-generaal gedagvaarde getuigen op verre na de helft niet heeft kunnen hooren, en de zitting is geschorst tot morgen voormiddag te half tien, om alsdan tot de verdere behandeling der zaak te kunnen worden overgegaan.

— *Van den 4den.* Men verneemt, dat jhr. mr. O. VAN SWINDEREN VAN RENSUMA zich bij den raad der stad Groningen heeft geadresseerd met verzoek, om zijn eervol ontslag als lid van den raad te mogen erlangen, en dat de raad, onder goedkeuring van de staten van dit gewest, het verzocht ontslag op de meest eervolle wijze heeft verleend, onder dankbetuiging aan den heer VAN SWINDEREN voor de goede diensten door z. h. w. geb. gedurende vele jaren aan de stad bewezen. Ook verneemt men, dat de heer mr. J. L. TRIP, onlangs benoemd tot rentmeester der stads veenen en van Ter Apel, zijn' eed in die betrekking in eene op gisteren gehouden vergadering van den raad heeft afgelegd.

— Maandag den 1sten Mei is alhier binnengekomen een tjalkschip, geladen met 432 tonnen buskruid, hetwelk Dingsdag alhier is gelost en in een der magazijnen overgebragt. Een tweede schip met gelijke lading van 208 tonnen wordt ieder oogenblik verwacht; terwijl binnen kort hier nog zullen aankomen eenige vaartuigen, beladen met kanonnen, geweren en ammunitie; zijnde bereids heden morgen alhier met een tjalkschip aangekomen twee stukken van zwaar kaliber, welke verder naar Delfzijl zijn vervoerd.

Voorts is alhier uit Nijmegen gearriveerd de heer kolonel WITSENBORGH, directeur der tweede fortificatie-directie, tot het opnemen der verdedigingswerken dezer vesting, de positie te Aduarderzijl en den post aan de Zoutkamp. Z. ed. gestr. vertrekt heden naar Delfzijl, om ook die vesting en kustdefensie te inspecieren.

Morgen wordt alhier uit Nijmegen verwacht eene kompagnie vesting-artillerie, zijnde de voormalige 11de kompagnie van het 1ste regement, thans 15de komp. van het 1ste regement, onder bevel van den kapitein DEL CAMPO, genoemd CAMP, sterk 4 officieren en 80 onderofficieren en manschappen, waarvan naar Delfzijl zullen vertrekken een officier en 22 onderofficieren en manschappen.

— Wij hebben het genoegen te kunnen melden, dat ook onze provincie reeds aardappelen heeft opgeleverd, die eene behoorlijke grootte hadden erlangd; waarbij de bijzonderheid mag worden aangemerkt, dat zij, hoewel zij tegen de nachtvorsten zijnde beschut geweest, zijn gegroeid op den *kouden grond*. Ze zijn gekweekt door DREWES BOUWMAN, tuinman te *Usquert*. — Geen enkel aardappel van het monster, dat ons vertoond is, toont eenig spoor van bederf.

— In den namiddag van den 1sten dezer, omstreeks te twee uren, ontstond er brand in de behuizing van HENDRIK ABELS HENSENS, daglooner te *Kloosterholt*, onder *Westerlee*, met dat gevolg, dat het geheele gebouw is afgebrand vóór dat er iets tot blussching konde worden gedaan. De meubelen zijn echter gered. De oorzaak van den brand is niet met zekerheid bekend; het gebouw was tegen brandschade verzekerd.

— De Nieuwe Rotterdamsche Courant van den 24sten jl. meldt, dat de verzameling schilderijen, sinds den 17den April ten toon gesteld in de kunstzaal van *Arti et Amicitia*, te Amsterdam, hoewel klein, voor de kunst hoogstbelangrijk is, en den beschouwer veel voortreffelijks aanbiedt.

Het doet ons genoegen, onder de namen van hen, wier stukken gezegd worden een' reeds verkregen roem te handhaven, ook den naam te vinden van een' Groningschen schilder, den heer C. J. BOLT, onzen voormaligen stadgenoot, thans woonachtig te Arnhem. — Men verwacht, dat weldra, wanneer meer kunststukken zullen ingekomen zijn, ook aan het publiek de toegang zal worden verleend tot deze tentoonstelling, welke nu nog alleen voor de leden der maatschappij geopend is.

— Donderdag, den 11den Mei 1848, des voormiddags te elf uren, zal, ingevolge magtiging en onder nadere goedkeuring, door den kolonel, directeur der tweede directie van fortificatiën, of, bij zijne afwezendheid, door den eerstaanwezenden ingenieur te Groningen, in het logement het wapen der seven provinciën, bij H. VAN DER LAAN, te Groningen, in het openbaar worden aanbesteed:

1) Het doen eener algemeene buitenverwing van 's Rijks fortificatie-timmerwerken en militaire gebouwen te Groningen, met bijlevering van alle daartoe benoodigde bouwstoffen.

2) Het herstellen van het gemetselde landhoofd van de brug voor de Kranepoort, aan de tegen gracht-boordzijde, en wel van het herstelde gedeelte ten zuiden van den beer aan het Reitdiep af tot aan het uiteinde van den vleugelmuur langs den ingang van het paardenwed; het herstellen van de duikerschuif aan de grachtzijde, enz., met bijlevering van alle daartoe benoodigde bouwstoffen.

De hoofdvereeniging van het Nederlandsch onderwijzers-genootschap heeft aan de leden des genootschaps hare bedenkingen tegen art. 183 van het ontwerp van grondwetsherziening, handelende over het onderwijs, medegedeeld. De hoofdbedenking is deze: „In Nederland kan geen goed onderwijs blijven bestaan zonder *eene bepaling van het aantal onderwijzers naar de behoefte aan onderwijs.* Nu reeds komt men, na eene zoo korte proef, in België algemeen terug van de denkbeelden van vrijheid van onderwijs, en wenscht men dáár overal het getal der scholen naar de behoefte te kunnen beperken. De centrale sectie der Belgische Kamer van Afgevaardigden wenschte reeds bij de raadpleging over het budget van 1846, dat de vrijheid van onderwijs zoo ver wierd beperkt, dat het aantal scholen, die in elke gemeente zouden mogen zijn, werd bepaald, alsmede de omstandigheden, waaronder er nieuwe zouden mogen worden opgerigt. Art. 6 des ontwerps bepaalt wijselijk, dat geene vreemdelingen tot landsbedieningen benoembaar zijn, dan volgens de bepalingen der wet; doch als art. 183, zoo als het ligt, wordt aangenomen, dan is het onderwijs niet alleen vrijgelaten aan alle Nederlanders, maar kan *ieder vreemdeling* zich hier laten examineren, en, zoodra hij het examen slechts heeft doorgestaan, zich overal waar hij verkiest als onderwijzer neerzetten, en spoedig is dan het vaderland van allerhande vreemde onderwijzers overstroomd."

De hoogleeraar TH. VAN SWINDEREN maakt ook in een artikel, voorkomende in de Provinciale Gron. Courant van den 2den Mei j.l., dezelfde bedenkingen tegen art. 183 van het ontwerp van grondwetsherziening en zegt aan het slot van dat artikel:

Alle zwarigheden zouden zijn weggenomen, en zoo wel de grootste theoretische voorstander van de vrijheid van Onderwijs, als de meest praktische man, die de zaken kent, zou tevreden zijn, als het artikel in deze woorden werd uitgedrukt:

„Het geven van Onderwijs is vrij, behoudens de BEVOEGDHEID en het toezigt, die de wet regelen zal." Dan kon er in rustige tijden en met bedaarde zinnen later overwogen worden, welke die BEVOEGDHEID diende te zijn, en in die woorden is ook de eenige, zoo ver ik weet, uit deze provincie om vrijheid van Onderwijs ingezondene petitie vervat.

Maar nog beter zoude ik het oordeelen, dat er in de Grondwet thans eenvoudig bepaald werd: *Het Onderwijs zal, als een hoogst belangrijk onderwerp van aanhoudende Staatszorg, door de wet worden geregeld.*

De commissie, benoemd tot voordragt van een volledig ontwerp van Grondwetsherziening, heeft in hare Memorie van toelichting juist in de regelen, welke de toelichting van het artikel over het onderwijs voorafgaan, van den waterstaat gezegd: „Ten aanzien van den „waterstaat grijpt de (thans bestaande) Grondwet in de wet, en „belet zij goede regeling van een voor ons land zoo gewigtig onderwerp, die ook hier, hetgene zij aan den wetgever moest „openen, zelve in bezit neemt." Maar dit zelfde zou letterlijk van het nieuw ontwerp ten opzigte van art. 183, betrekkelijk het onderwijs, moeten gezegd worden, als dit zoo werd aangenomen. Ook hier zou de Grondwetgever dan beletten de goede regeling van een, zeker voor ieder land, even gewigtig onderwerp als de waterstaat, en zij zou zelve in bezit nemen, 't geen zij aan den wetgever moet overlaten.

Bijzondere berigten uit Noord-Duitschland.

HAMBURG, 2 Mei.

Sedert het laatst der vorige maand is hier eene commissie ingesteld ten behoeve van het bouwen des *eersten Hamburger oorlogsvaartuigs*; de commissie is reeds druk werkzaam, — maar is het nog niet eens over den vorm en de grootte des vaartuigs.

— Den 29sten der vorige maand zijn te Kiel de eerste kanonnen aangekomen, waarmede de haven aldaar zal worden versterkt. Nopens de belemmeringen der scheepvaart aldaar ontvangen wij, onder anderen, de volgende berigten:

„KIEL, 29 April. Onze haven wordt streng geblokkeerd gehouden. De *vreemde* scheepskapiteins zijn zeer verstoord, dat er van den kant der Deensche regering geene voorafgaande kennisgeving is gedaan, en dat zij zelfs niet met ballast naar huis kunnen zeilen. Gisteren en van daag zijn onderscheidene HOLLANDSCHE en Zweedsche schepen terug gewezen. — Een heden morgen naar het Sleeswijk-Holsteinsche kanaal opzeilende HOLLANDER *stoorde zich aan de oorlogschepen niet*; deze zonden hem ettelijke kogels na; maar daar de door de Deensche korvet uitgezette boot hem niet konde bereiken, *zoo ontkwam hij gelukkig.*"

„KIEL, 29 April. (Berigt van den consul *Andr. Schmidt.*) Heden hebben zich bij het NEDERLANDSCHE CONSULAAT alhier aangemeld de volgende Hollandsche schippers: kapt. *Kroon*, voerende het schip *Catharina Hendrika*, met stukgoederen naar Lubeck; kapt. *van Sluis*, voerende de *Eddina*; kapt. *de Jong*, schip *Cath. Cornelia*, alle 3 naar Londen en de beide laatsten met suiker naar Koningsbergen bestemd; — kapt. *Spanjer*, schip *Cath. Sophia*, van Hamburg in ballast naar Müllerup; alle welke schepen door het voor de haven liggende Deensch oorlogsschip zijn terug gewezen. Deze schepen liggen bij Holtenau." [Hetzelfde heeft inderdaad ook met onderscheidene Zweedsche schepen plaats gehad.]

— Men berigt uit Apenrade, dat zich dáár thans het hoofdkwartier der Pruissische troepen bevindt, terwijl ook onderscheidene der eerste personen uit den staat of het leger dáár aanwezig zijn.

— De zeebatterijen Friedrichsort en Laboe zijn reeds zeer veel versterkt en onder de bevelen van een' uitstekenden Pruissischen officier geplaatst

— Op dezen oogenblik hebben de Denen, naar den kant van Alsen, het vaste land- en noordwaarts Sleeswijk geheel en al verlaten. De Duitsche troepen staan nog vooral in Apenrade en zullen van dáár denkelijk naar Hadersleben oprukken.

— In Rendsburg zijn thans 10 Pruissische officieren van gezondheid aangekomen, waardoor in eene zwaar gevoelde behoefte is voorzien, daar het getal gekwetsten zeer aanzienlijk is, die in al de steden der hertogdommen nu verpleegd worden.

— In eene depêche van den generaal *Halkett* aan den Koning van Hannover, d. d. 28sten April, en gedagteekend uit zijn hoofdkwartier Nübel, wordt, o. a., gezegd: „dat de Deensche zeemagt zich bij Alsen nog steeds vermeerderde; — dat het stationneren dier schepen aldaar waarschijnlijk ten doel had, om den overtogt naar Alsen van onze zijde tegen te houden; — dat, op het gerucht van eene voorgenomene landing der Denen in Kiel, derwaarts een bataljon troepen is afgezonden."

— Den 26sten ll. werd te Koppenhage de Deensche provinciale standen-vergadering geopend.

— Van het tooneel des oorlogs is tot op dezen oogenblik verder geen nieuws ontvangen, dat eene bijzondere vermelding verdient.

BREMEN, 3 Mei.

Ook uit Oldenburg is een der bekwaamste artillerie-officieren naar Londen gezonden, om dáár den aankoop van twee batterijen zwaar geschut te doen, waaraan het leger thans behoefte heeft.

— Den 1sten dezer hebben de afgevaardigden, benoemd voor het ontwerp van de nieuwe grondwet, hunne eerste openlijke vergadering gehouden.

(*Ingezonden.*)

GRONINGEN, 4 Mei.

Men verneemt, dat de voorraad van buskruid in de magazijnen hier ter stede nog weer met een groote dertig duizend pond vermeerderd is of vermeerderd zal worden. Een nieuw gevaar, dat hierdoor bij de zeer bedenkelijke ligging onzer kruidhuizen deze stad bedreigt; een gevaar, vrij wat grooter misschien, dan hetgene men zich van een' vijandelijken aanval op *deze* gewesten van ons vaderland mag voorstellen! Of zullen de vreedzame Munsterlanders, Oostfriezen en Hannoveranen onze oostelijke grenzen komen bestoken en nog eens weer de rol van BARENDJE VAN GALEN spelen? — Dooh dit staat aan het Hoog Bewind, niet aan ons te beoordeelen. Elken burger van Groningen intusschen staat het vrij, bij monde en geschrifte er op aan te dringen, dat toch bij het tegenwoordig of toekomstig *aanvoeren*, *vervoeren* en *verwerken* van buskruid hier ter plaatse de grootste maatregelen van voorzorg door de burgerlijke en militaire overheid genomen worden, opdat niet (wat God verhoede!) Groningen soms door een' rampspoed worde geteisterd, veel schrikkelijker, dan al de rampen, die in onze dagen Europa teisteren, geteisterd hebben, of nog teisteren zullen.

Op den 27sten April jl. is, te Gouda, door den kerkeraad der Remonstrantsche-Gereformeerde gemeente tot leeraar beroepen de wel. eerw. heer J. HERMAN DE RIDDER, pred. te Waddinxveen. Op het beroepens geformeerde viertal waren geplaatst de HH. DE JONG, pred. te Oudewetering; DE RIDDER, pred. te Waddinxveen; MIDDELBERG, pred. te Boskoop, en COHEN STUART, pred. te Zevenhuizen. Het tweetal bestond uit de HH. HERMAN DE RIDDER en MIDDELBERG.

ENKHUIZEN, 29 April.

Gisteren avond is alhier, door den grooten kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente, het volgende drietal predikanten geformeerd: ds. H. M. BERNS, te Spankeren; C. R. JUNGIUS, te Rijswijk, en E. CATS WOR, te Mijdrecht, uit welk drietal als leeraar beroepen is ds. H. M. BERNS, pred. te Spankeren.

ASSEN, 30 April.

Heden werd alhier de nieuw gebouwde kerk der Hervormde gemeente plegtig ingewijd. Een groot aantal menschen, zoo van hier en uit onze omstreken, als van meer verwijderde plaatsen, woonde deze plegtigheid bij. De leerrede, die door den heer predikant F. TATUM ZUBLI werd gehouden, naar aanleiding van Ps. 84 vs. 1, werd nu en dan afgewisseld door koraal-gezangen. Deze plegtigheid is in de beste orde afgeloopen.

Het nieuwe kerkgebouw is allezins doelmatig ingerigt; het is eenvoudig, ruim en grootsch, en kan als modél eener kerk, ook op kleiner schaal en voor eene kleinere gemeente, worden genomen. Opmerkelijk is het, dat het gebouw op eene spanning van 18.45 ellen geene pilaren heeft, waardoor de doelmatige inrigting van het geheel veel bevorderd is. De zitplaatsen zijn amphitheaterswijze om den predikstoel aangebragt; afzonderlijke zitplaatsen of gestoelten voor burgerlijke collegien en overheden zijn er niet.

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 26 April, kapit. *Spanjer* Catharina Sophia, van Hamburg n. Moller. — Te Holtenau den 26 April, *Kemper* Gebroeders, van Eckernfiorde n. Amsterdam; den 27sten *Stuit* jonge Liefert, van Apenrade n. Amsterdam; den 28sten *van Calker* jonge Hero, van Hadersleben n. Amsterdam. — Te Tonningen den 24 April, *Greeven* Lammechiena, van Hadersleben n. Amsterdam; *Pronk* Hopende Zeeman en den 26sten *Scholtens* Margrietha, beide van Svendborg n. Holland; *Boerkamp* de 3 Gebroeders, van Kampen n. Stettin; *Waterborg* Fokkina, van Hamburg n. Hadersleben.

Gepasseerd te Elseneur den 24 April, kapit. *Bekkering* Christina, van Koningsbergen n. Schiedam; den 27sten *Bontekoe* Jacobina, van Greifswald n. de Noordzee.

Binnengekomen te Amsterdam den 29 April, kapit. *Klasen* Antje, van Cardiff; *Pekelder* Berendina, van Leer; den 30sten *Beekman* Cornelia en *de Boer* Gesina, beide van Londen; *Fenenga* Clara Dorothea en *Ketelaar* de Hoop, beide van Cardiff; *Bolmeijer* de 2 Gebroeders, van Leer; den 1 Mei *Fokkes* Cornelis, van Sunderland; *Scherpbier* Elsje, van Libau. — Te Texel den 1 Mei, *Hitman* jonge Hendrik, van Hartlepool. — In het Vlie den 30 Mei, *Dekker* de Onderneming, van Liverpool. — Te Rouaan den 26 April, *Kok* Aastroom, van Rostock. — Te Odensee den 18 April, *Mooi* Hillegina Catharina, van Hamburg. — Bij Deal den 29 April, *Koster* Catharina, van Hamburg n. Fernambuck. — Te Leith den 25 April, *Oldenburger* Gerritje Koumans, van Harlingen. — Te Swinemunde den 26 April, *Bekkering* Gesina, van Amsterdam. — Te Drammen den 12 April, *de Winter* Margaretha, van Groningen. — Te Hamburg den 28 April, *Bos* Hillechina, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 26 April, *Santjer* vr. Trientje, van Groningen. — Te Emden den 22 April, *Oetzes* de Hoop, van Groningen.

Binnengekomen te Amsterdam den 2 Mei, kapit. *Jacobs* Hendrika, van Hamburg; den 3den *Witkop* Marchina, van Newcastle; *Pronk* Hopende Zeeman, van Svendborg. — Te Texel den 2 Mei, *Wijkmeijer* Gesina, van Liverpool.

Zeilklaar te Galatz den 13 April, kapit. *Douwes* Isabella, naar Falmouth. — Te Newcastle den 28 April, *de Haan* Anna Jantina, naar Amsterdam; *Kolk* Dankbaarheid, naar Petersburg.

Vertrokken van Amsterdam den 29 April, kapit. *Klein* Antje, naar Dantzig; den 1 Mei *Uil* Sijbrand Jan, naar Petersburg; *van der Baan* Helena, op avontuur; den 2den *Visser* Harmonie en *Visser* de Vriendschap, beide naar Riga; *Flik* vr. Johanna, naar Libau; *Taai* Gezina Jantina, naar Koningsbergen; *Bakker* Frouwina en *Bakker* Hendrika Marchina, beide op avontuur. — Van Texel den 1 Mei, *Renken* Jeantine, naar Suriname; *Koning* Zeldenrust, naar Hull. — Van Helvoet den 30 April, *Pijbus* Annechina Elsina, naar Plymouth; *Engelsman* Dina Marchina, naar Jersey; den 1 Mei *de Vries* Beerta Schuuringa, naar Stettin. — Uit het Vlie den 28 April, *van der Werff* Jandina, naar Petersburg; *Botje* Gesina Alida, naar Koningsbergen; *Flik* Katharina, naar Dantzig; *Olthoff* Catharina, naar Odensee; *Vos* Reina, naar Laurvich. — Van Brielle den 1 Mei, *Tiktak* Flora, naar Newcastle; *Dik* Meinkina, naar Maldon; *Kleininga* Catharina Cornelia, naar Koningsbergen. — Van Maassluis den 1 Mei, *Braam* Catharina, naar Aberdeen. — Van Konstantinopel den 5 April, *Postema* Dankbaarheid, naar Cork. — Van Belfast den 26 April, *Komminga* Urania, naar Liverpool. — Van Seaham den 26 April, *Boer* Margina, naar Kiel. — Van Dantzig den 22 April, *Kievit* Maria Catharina en *Mellema* Hermanus Hesselaar, beide naar Amsterdam; *Schuur* Agatha, naar Harlingen. — Van Travemunde den 26 April, *Brouwer* Noordstar, naar de Noordzee. — Van Hamburg den 28 April, *Knoop* vr. Ikina, naar Hoogesand.

Vertrokken van Amsterdam den 2 Mei, kapit. *van Wijk* Zorg en Vlijt, naar Stettin; *Bakker* Zwaantina, naar Bremen; den 3den *Zuininga* Frouwina Steenhuizen, naar Hull; *Greven* Goede Hoop, naar Hamburg; *Mudder* vr. Stiena, naar Emden. — Uit het Vlie den 1 Mei, *de Jong* Hendrika, naar Osterrusoer; *Keim* Hendrik, naar Oudsoen; *de Boer* Zeelust, naar Laurvich; *Mulder* Margaretha en *Ebes* Alida, beide naar Noorwegen; *Brouwer* Aurora, op avontuur. — Van Helvoet den 2 Mei, *Staal* Tjadda, naar Dundee; *Schuuring* Pieternella, naar Dantzig.

Het schip *Alida Jantina*, kapit. Klasen, van Hamburg n. Nantes, is aan de mond van de Loire totaal verongelukt, doch het volk gered.

ZOUTKAMP den 3 Mei. Vertrokken den 1 Mei kapit. *Veltkamp* Anna Magritha, naar Londen; den 2den *Klein* Alida Margaretha, naar Southampton; *Waterborg* Hinderkina, naar Londen; *Jinkins* Jane, naar Ipswich.

BERIGT VOOR ZEEVARENDEN.

Door den minister van marine en koloniën wordt, in dato 's Gravenhage den 1 Mei, ter kennis van zeevarenden en daarbij belanghebbenden gebragt, dat, blijkens een berigt van den Nederlandschen consul te *Wismar*, van den 22 April j.l., ten gevolge van het uitbreken der vijandelijkheden tusschen *Denemarken* en *Pruissen*, en uit hoofde van de vrees, dat ook *Mecklenburg* daarin betrokken zal worden, sedert *den 21sten der gemelde maand* de zeemerken ter aanduiding van de vaarwaters aldaar zijn weggenomen en tot gelijke maatregelen ten opzigte der haven van *Rostock*, bij *Warnemunde*, zal worden overgegaan.

Opdat bevriende vlaggen daaronder niet souden lijden, zijn er bijzondere loodsen, zoo ver mogelijk van de kusten verwijderd, gestationneerd.

De Nederlandsche Consul te *Wismar* heeft inmiddels de zich reeds op reis naar die haven bevindende Nederlandsche bodems door de respective Koninklijk-Nederlandsche consulaten in *Rendsburg* en *Elseneur* hiervan doen verwittigen. Zullende de gemelde consul wijders trachten de gestationneerde loodsen, door aan hen, naar gelang der omstandigheden, eene extra certificatie toe te kennen, tot vermeerderde waakzaamheid voor de Nederlandsche schippers aan te sporen. Het zal daarom noodig zijn, dat de Nederlandsche schepen, wanneer zij de in dezen bedoelde kusten naderen, zich tijdig door het hijschen hunner vlaggen doen herkennen.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 28sten April tot en met den 4den Mei 1848 zijn te *Groningen* geboren 12 zoons en 8 dochters; gehuwd 8 paren; overleden 14 ouden en 2 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 2 *Mei*.

TARWE.	GERST.	Bl. Voer 42 » f 2,70
Oude ℔ f	Winter 50 ℔ f 2,90	Zw. Voer 38 » » 2,30
Oml. 72 » » 7,60	» 52 » » 3,20	» 41 » » 2,45
» 74 » » 8,10	» 54 » » 3,50	» 44 » » 2,60
Old. 70 » » 6,50	» 56 » » 3,75	» » »
» 72 » » 7,00	Zomer 54 » » 3,30	
» 74 » » 7,50	» 56 » » 3,60	BOONEN.
ROGGE.	Knobbe » »	Paardb. f 3,75 f 4,10
Inlands. 66 ℔ f 4,90	» 60 » » 4,15	25,40
» 68 » » 5,30	HAVER.	ZADEN, ENZ.
» 70 » » 5,70	Dikke 44 ℔ f 2,80	Gr.Gort f 5,75 f 6,25,50
BOEKWEIT.	» 47 » » 3,05	Par.100 N.℔ f 10 f 14
Gr. Zd. 62 ℔ f 5,00	» 50 » » 3,40	Koolz. f 9,50 a f 10,60
» 64 » » 5,40	» 52 » » 3,60	Moets. f
» 66 » » 5,80	» » »	Raapol. p.v. f 32,50 f 33
Zw.Zd. 66 » » 5,65	Bl. Voer 38 » » 2,30	Boter ½ t. f
Veen 64 » » 5,00	» 40 » » 2,60	

De handel was heden over het algemeen zeer levendig, waardoor bij een' geringen aanvoer voor alle graanartikelen merkelijk hoogere prijzen werden besteed. — Tarwe 50 cts.; Rogge 40 cts.; Boekweit 45 cts. hooger. — Winter-Gerst 20 en Knobbe 15 cents hooger. — Haver mede 20 cents hooger wél afgaande. — Boonen gevraagd. — Gort wel zoo aangenaam. — Koolzaad niet driftiger.

Amsterdam, 3 *Mei*. Tarwe met weinig handel: 128 ℔ b. Poolsche f 326; 122 ℔ Vriesche f 216; 126 ℔ blauwp. dito f 212; 127 ℔ Gron. Smet f 190. — Rogge tot ruim vorige prijzen met goeden handel: 127 ℔ Pommer f 183; 120, 122 ℔ Munstersche f 166, f 170; 124 ℔ Gelr. f 177. — Gerst tot iets hoogere prijzen verkocht: 109 ℔ Pommer f 150; 102 ℔ Oldammer Zomer f 120; dito Winter f 112. — Boekweit tot vorige prijzen wel te plaatsen: 118, 121 ℔ Holst. f 200, 213; 117 ℔ Oostvr. f 180.

Koolzaad op 9 vat in Sept. en Oct. 60 p. vl.; Kromhorn 54 p. vl. — Lijnzaad goed prijshoudende: 111, 112 ℔ Libau f 230; 96, 99 ℔ Archang. f 200. — Hennepzaad, in veiling: 90 ℔ Libau f 6. — Raapolie dadelijk iets aangenamer; op levering meer aangeboden. — Lijnolie iets vaster. Raapolie per 6/w. f 35,50; vlieg. f 34,25; Sept. f 34,50 a f 34,75 a f 34 a f 34,25; Oct. f 34,75 a f 34,25; Nov. f 35 a f 34,50; Dec. f 35,25 a f 34,75. — Lijnolie per 6/w. f 27,25; vlieg. f 26 a f 26,25. Hennepolie per 6/w. f 34,25; vlieg. f 33.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 3 *Mei*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 42⅛, 42¼, 42¼; Dito Cert. 3 pCt. 48¾, 49, 49; Dito Dito 4 pCt. 63, 63¾, 63¾; Amort. Synd. 3½ pCt. 62, 62¼; Aand. Rijn-Spoorweg 4½ pCt. 62¾, 63; Aand. Holl. Spoorweg Maats. 46, 46½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 34. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 10½, 10¾, 10$\frac{11}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt.

$9\frac{15}{16}$, $10\frac{1}{16}$, $10\frac{3}{16}$; Dito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. $9\frac{11}{16}$, 9¾; Dito 3 pCt. 23¼, 23½; Dito Binnenl. à 6 m. 3 pCt. 17⅝, 17½, 17⅝; Coup. Ardoin $6\frac{3}{16}$, 7; Fransche Uitgest. 2¾, 2⅞. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 16¼, 16½, 16½; Dito Dito 4 pCt. 17, 17½, 17½. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 88¾, 89½; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 88; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 71¾, 72½; Dito bij *Hope* 4 pCt. 65, 65½, 65¾; Dito bij *Stieglitz en Comp.* 4 pCt. 65¾, 65½, 65¾; Certificaten te Hamburg 5 pCt. 74½; Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 48¾, 49. — POLEN, Aand. met Loten 500 fl. 106. — Oostenr. Metall. 5 pCt. 65, ¼; Dito 2½ pCt. 32½, 33, 33; Weenerb. bij *Goll en comp.* 5 pCt. 66; Dito 4 pCt. 54; Braz. 5 pCt. 69½, ¾; N. Mex. 5 pCt. $18\frac{9}{16}$; Peru 6 pCt. 15¾, ¾; Grieken 5 pCt. 1¾, $\frac{11}{16}$; Handelmaatschappij kontant 123.

In Holl. fondsen vertoonden zich eenige goede koopers en de prijzen derzelve blijven algemeen zeer vast. In Integralen was de affaire zeer levendig.

Spaansche en Portug. hebben weinig of niet gevarieerd. De handel daarin was echter vrij geanimeerd. Russische iets aangenamer, Oostenrijksche meer aangeboden.

Het geld was tamelijk ruim, en op beleening à 4½ en op prolongatie à 5 pCt. verkrijgbaar.

Braz. 1824 v. 200 £ 67¾; Ven. Onbep. St. 2 pCt. 17; Grenada Onbep. St. 1 pCt. 14; Bl. Gr. Coup. *f* ¾.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 42¾; Ard. à 510 £ 10½; Binnenl. 3 pCt. 17¾.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER H. H. J. MEULMAN, Echtgenoote van

J. GEUBELS, JR.,
Kleermaker in de Gelkingestraat.

GRONINGEN, 2 Mei 1848.

*** Heden beviel van eenen ZOON A. GERBER, Echtgenoot van

K. VAN SLOGTEREN,
Goud- en *Zilversmid*.

GRONINGEN, 2 Mei 1848.

*** Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene wélgeschapen ***DOCHTER*** C. E. VAN DEN BERGH VAN HEEMSTEDE, geb. ROELANTS.

LEIDEN, 2 Mei 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Heden werd verlost van eene wélgeschapen DOCHTER JANNA SLUIS, geliefde Echtgenoote van

J. WILDERVANCK.

GRONINGEN, 3 Mei 1848.
P.S. *Algemeene kennisgeving.*

*** HOOGEZAND, 2 Mei 1848. Heden beviel van eenen ZOON G. H. NAUTA, geliefde Echtgenoote van

F. M. DIKEMA.

*** Getrouwd:

J. G. HECKMAN,
Blaauwverwer te *Oostwold*,
en
H. A. HAZELHOFF,
van *Blijham*.

OOSTWOLD, 28 April 1848.

*** Getrouwd:

E. TIEGA
en
A. AEILKEMA.

ZUIDBROEK, 2 Mei 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

H. W. SLOTHOUWER
met
B. S. B. OTTENHOFF.

GRONINGEN, 4 Mei 1848.
Eenige kennisgering.

*** Getrouwd:

A. T. HUIZENGA
en
J. A. KNOL.

GRONINGEN, 4 Mei 1848.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijne geliefde Moeder TRIJNTJE VREDENHUIS, eerst Wedw. van den WelEerw. Heer A. BEEKHUIS, laatst van den WelEerw. Heer C. MOS, in den gezegenden ouderdom van 79 jaren en 4 maanden.

Hoezeer dankbaar voor het genot, zoo lang in het bezit van zulk eene zorgdragende Moeder geweest te zijn, treft haar gemis mij diep.

Verzoeke deze algemeene kennisgeving wel als bijzondere te willen aannemen; zullende er, op uitdrukkelijke begeerte van de overledene, geene uiterlijke teekenen van rouw worden gedragen.

GRONINGEN, 1 Mei 1848.

ELISABETH BEEKHUIS.

*** Heden namiddag omstreeks vier uren overleed, na eene langdurige sukkeling, in den ouderdom van 69 jaren, mijn geliefde Echtgenoot ADRIAAN KUITERT.

GRONINGEN, 1 Mei 1848.

ANNEGIEN POTHOFF,
Wedw. A. KUITERT.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, onze hartelijk geliefde Vader en Behuwd-Vader de Hoog WelGeboren Heer Jhr. Mr. RENEKE DE MAREES VAN SWINDEREN VAN ALLERSMA, *Oud-Lid van Gedeputeerde Staten der Provincie Groningen*, in den gezegenden ouderdom van 84 jaren.

GRONINGEN, 1 Mei 1848.

W. H. DE MAREES VAN SWINDEREN.
Mede namens de overige Kinderen
en Behuwd-Kinderen.

*** GRONINGEN, 3 Mei 1848. Mijne innig geliefde eenige Dochter WILLA, ruim 17 jaren oud, werd mij heden morgen door den dood ontnomen. Bijna al den tijd haars levens moest zij de gezondheid derven en moest de ouderlijke verzorging in dubbele mate aan haar worden bewezen. Het onlangs verscheiden mijner dierbare Echtgenoote en dit verlies zijn voor mij en ieder mijner Aanverwanten zeer treffende.

H. E. VAN DIJK.

*** Na een langdurig smartvol lijden ontsliep heden, zacht en kalm, mijne geliefde Echtgenoot MARIJKE ROELFS RIJKENS, in het zestigste jaar haars levens, het zesentwintigste onzer gelukkige Echtvereeniging.

Met drie Kinderen, voor welke zij eene liefdevolle en zorgdragende Moeder was, eenen hoogbejaarden Vader en verdere Aanverwanten, betreur ik het gemis der dierbare Overledene, doch de hoop op een zalig wederzien lenigt onze droefheid, en doet ons stil en gelaten berusten in den wil des Heeren, wiens doen Majesteit en Wijsheid is.

ZUIDBROEK, 2 Mei 1848.

G. L. SLAGTER.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Zoontje KAREL FREDERIK, in den jeugdigen ouderdom van ruim acht maanden.

MIDDELSTUM, 3 Mei 1848.

A. SCHUURMANS.
H. SCHUURMANS,
geb. **JURGENS.**

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.